

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 929

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 19 noiembrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
221.		430.	
— Lege pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011	2	— Decizie pentru desemnarea domnului Ionel Dancă, șeful Cancelariei Prim-Ministrului, cu rang de ministru, în calitate de coordonator național al Comitetului interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.).....	14
833.		431.	
— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011.....	3	— Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către domnul Petre Neacșa a funcției publice temporar vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Transporturilor	15
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 619 din 10 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	3-5	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 660 din 29 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) ultima teză și ale art. 83 ² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	6-13	299.	
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
429.		— Ordin al directorului Serviciului de Informații Externe privind conferirea Semnului onorific <i>În Serviciul Patriei</i> unor ofițeri din Serviciul de Informații Externe.....	15
— Decizie pentru eliberarea domnului Laurențiu-Florian Coca din funcția de secretar de stat al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989	14	300.	
		— Ordin al directorului Serviciului de Informații Externe privind conferirea Semnului onorific <i>În Serviciul Patriei</i> unor subofițeri din Serviciul de Informații Externe	16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise comportamentele care constau în violența psihologică — bullying.”

2. La articolul 16, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) În vederea asigurării accesului la învățământul general obligatoriu prevăzut la alin. (1), unitățile de învățământ preuniversitar au obligația de a înscrie persoanele care nu dețin un cod numeric personal.”

3. După articolul 56 se introduce un nou articol, articolul 56¹, cu următorul cuprins:

„Art. 56¹. — În cadrul programelor de formare continuă a personalului didactic se vor introduce sesiuni de informare/teme/cursuri de perfecționare asupra problemelor legate de violența psihologică — bullying, în vederea dobândirii de competențe în identificarea acestora și a capacității de aplicare a unor strategii educaționale potrivite.”

4. La articolul 66, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 66. — (1) Numărul de ore alocate disciplinelor din planurile-cadru de învățământ este în medie de 20 de ore pe săptămână la învățământul primar, în medie de 25 de ore pe săptămână la învățământul gimnazial și în medie de 30 de ore pe săptămână la învățământul liceal. Aceste ore sunt alocate atât pentru predare și evaluare, cât și pentru învățarea în clasă, asistată de cadrul didactic, a conținuturilor predate.”

5. La articolul 205, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Instituțiile de învățământ superior de stat acordă cel puțin 10 locuri bugetate, în cadrul cifrei de școlarizare aprobate,

absolvenților cu diplomă de bacalaureat proveniți din sistemul de protecție socială. În cazul în care locurile nu se ocupă, universitățile le redistribuie către ceilalți candidați.”

6. La anexă, după punctul 6 se introduce un nou punct, punctul 6¹, cu următorul cuprins:

„6¹. *Violența psihologică* — *bullying* este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale.”

Art. II. — În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Afacerilor Interne elaborează normele metodologice de aplicare a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, care se aprobă prin ordin comun.

Art. III. — În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației și Cercetării elaborează normele metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1¹), art. 56¹ și ale pct. 6¹ din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, care se aprobă prin ordinul ministrului educației și cercetării.

Art. IV. — Prevederile art. I pct. 4 intră în vigoare începând cu anul școlar 2020—2021.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
FLORIN IORDACHE

PREȘEDINTELE SENATULUI
TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea
Legii educației naționale nr. 1/2011**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (3) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 noiembrie 2019.
Nr. 833.

D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 619
din 10 octombrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (6)
din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 82 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Lucia Caraileanu în Dosarul nr. 1.316/85/2016 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.905D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune

concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că norma criticată respectă principiul egalității în drepturi, consacrat de art. 16 din Constituție, aplicându-se tuturor persoanelor care se află în aceeași situație juridică.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 5 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.316/85/2016, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**. Excepția a fost ridicată de Lucia Caraileanu, apelantă-reclamantă într-o cauză având ca obiect apelul împotriva Sentinței civile nr. 533/2017, pronunțată de Tribunalul Sibiu, prin care a fost respinsă acțiunea reclamantei, beneficiară a pensiei de serviciu începând cu anul 2000, prin care solicita instanței să îi recunoască dreptul de a încasa la data pensionării sporul de condiții grele de muncă de 15% și sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% și actualizarea pensiei de serviciu ocazionate de aplicarea Legii nr. 293/2015 prin majorarea cu 10% a salariilor judecătorilor, luând în considerare

în baza de calcul cele două sporuri menționate, începând cu data de 1 decembrie 2015.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autoarea susține că dispozițiile criticate, care nu permit ca la stabilirea pensiei de serviciu a judecătorilor care s-au pensionat înainte de data de 4 octombrie 2007 să se valorifice, în procent, sporurile avute la data eliberării din funcție, permițând însă valorificarea acestor sporuri de către judecătorii și procurorii care s-au pensionat anterior acestei date, dar în sistemul public de pensii, încalcă prevederile art. 16 și ale art. 53 alin. (2) din Constituție, referitoare la egalitatea în fața legii și la condițiile restrângerii unor drepturi. Această discriminare nu are la bază criterii obiective și rezonabile, întrucât ambele categorii de magistrați se află în situații comparabile, s-au pensionat anterior intrării în vigoare a textului normativ a cărui neconstituționalitate se invocă, ceea ce le conferă dreptul la valorificarea sporurilor avute la data eliberării din funcție. Fundamentul sau baza factuală ce stă la originea discriminării nu constă în temeiul legal al pensionării, ci în condițiile efective de lucru în care au prestat activitatea magistrației, expunându-se riscului pentru condiții grele de muncă și/sau suprasolicitării neuropsihice.

6. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 este neîntemeiată, deoarece acestea nu contravin dispozițiilor art. 16 din Constituție, întrucât recunosc un drept tuturor persoanelor aflate în aceeași situație, magistrați care au stabilită pensia în sistemul public și care îndeplinesc condițiile pentru acordarea pensiei de serviciu, și nici dispozițiilor art. 53 alin. (2) din Constituție, de vreme ce nu operează o restrângere de drepturi, ci, dimpotrivă, o recunoaștere a acestora.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** consideră că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate, întrucât dispozițiile legale se aplică în mod egal tuturor magistraților care au stabilită o pensie în sistemul public și care îndeplinesc condițiile pentru acordarea pensiei de serviciu, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare. Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență referitoare la reglementarea regimului juridic al pensiilor de serviciu, reținându-se în acest sens că, potrivit prevederilor art. 47 alin. (2) din Constituție, dreptul la pensie, ca și celelalte forme de asistență socială se exercită în condițiile stabilite de lege.

9. Prin urmare, legiuitorul este în drept să stabilească și să modifice, ori de câte ori apare această necesitate, condițiile și criteriile de acordare a pensiilor, modul de calcul și quantumul acestora. De asemenea, în considerarea situației specifice deosebite a unor categorii socioprofesionale, legiuitorul poate institui tratamente juridice diferențiate atât prin condiții și criterii de acordare derogatorii, cât și printr-un mod de calcul și quantum diferite ale pensiilor (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, Decizia nr. 455 din 30 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 22 iunie 2006, sau Decizia nr. 119 din 15 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 16 aprilie 2007).

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 82 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005. Dispozițiile criticate au următorul conținut: „*De prevederile alin. (1), (3) și (4) pot beneficia și judecătorii și procurorii pensionați anterior intrării în vigoare a prezentei legi, care beneficiază de pensie în sistemul public și care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru acordarea pensiei de serviciu. În acest caz, pensia de serviciu se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și nivel al instanței sau parchetului unde a funcționat înaintea eliberării din funcția de judecător sau procuror, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție.*”

13. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, prevederile criticate au fost modificate prin art. I pct. 142 din Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în prezent având următorul cuprins: „*Judecătorii și procurorii și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională au dreptul la pensie de boală profesională și de invaliditate în cuantum de 80% din pensia de serviciu.*”

14. Având în vedere însă Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea este competentă să analizeze prevederile criticate, în forma de la data sesizării, întrucât acestea continuă să producă efecte juridice în cauza dedusă judecătii.

15. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi și ale art. 53 alin. (2) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți din Constituție.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile criticate au fost introduse în Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 684 din 8 octombrie 2007, care la articolul unic pct. 6 prevedea modificarea art. 82 din Legea nr. 303/2004. Dispozițiile art. 82 alin. (6) stabileau că „ *judecătorii și procurorii pensionați anterior intrării în vigoare a prezentei legi, care beneficiază de pensie în sistemul public și care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru acordarea pensiei de serviciu*”, pot beneficia de prevederile alin. (1), (3) și (4) ale art. 82, astfel cum acestea au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2007. Dispozițiile la care se face trimitere aveau următorul conținut „(1) *Judecătorii și procurorii cu o vechime de cel puțin 25 de ani în magistratură se pot pensiona și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. [...]*”

(3) *De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, și judecătorii și procurorii cu o vechime în magistratură între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală în magistratură.*

(4) *Pentru fiecare an care depășește vechimea în magistratură prevăzută la alin. (1) și (2) la cuantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), fără a o putea depăși.”*

17. Dispozițiile art. 82 alin. (1), (3) și (4) din Legea nr. 303/2004, în forma anterioară modificării operate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2007, aveau următorul cuprins „(1) *Judecătorii și procurorii cu o vechime de cel puțin 25 de ani în magistratură beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din media veniturilor brute realizate în ultimele 12 luni de activitate înainte de data pensionării. [...]*”

(3) *Pentru fiecare an care depășește vechimea de 25 de ani în funcția de judecător sau procuror, la cuantumul pensiei se adaugă câte 1%, fără a se putea depăși venitul brut avut la data pensionării.*

(4) *De pensia de serviciu beneficiază și judecătorii și procurorii cu o vechime în magistratură între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei prevăzut la alin. (1) fiind micșorat cu 1% pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală.”*

18. Analizând comparativ cele două reglementări, Curtea constată că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2007 legiuitorul a înlocuit modul de calcul al pensiei de serviciu, și anume baza de calcul al cuantumului de 80%. Dacă

inițial baza de calcul era media veniturilor brute realizate în ultimele 12 luni de activitate înainte de data pensionării, în urma modificării baza de calcul a devenit indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. Așadar, legiuitorul a schimbat, pe de o parte, perioada prin raportare la care stabilește baza de calcul — ultimele 12 luni de activitate înainte de data pensionării au fost înlocuite cu ultima lună de activitate înainte de data pensionării și, pe de altă parte, conținutul bazei de calcul — veniturile brute (media) au fost înlocuite cu indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile corespunzătoare.

19. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea susține că dispozițiile criticate permit ca, pentru judecătorii care s-au pensionat în sistemul public de pensii înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2007, sporurile avute la data eliberării din funcție să intre în baza de calcul al pensiei de serviciu, în vreme ce pentru judecătorii care s-au pensionat în sistemul de pensii de serviciu înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2007, aceste sporuri nu pot fi valorificate. Cu alte cuvinte, autoarea excepției este nemulțumită de faptul că prin înlocuirea „*veniturilor brute*” cu „*indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile*”, în opinia sa, baza de calcul al pensiilor de serviciu stabilite potrivit noii reglementări este mai cuprinzătoare, generând un venit mai mare pentru persoanele care cad sub incidența ei.

20. Or, analizând critica formulată, Curtea constată că determinarea bazei de calcul în funcție de veniturile brute sau de indemnizația de încadrare brută și sporurile lunare constituie o problemă de aplicare a legii, circumscrierea celor două modalități de stabilire a bazei de calcul revenind autorităților competente în calcularea cuantumului pensiei prin raportare la veniturile obținute de persoana asigurată. Astfel, Curtea observă că dispozițiile legale criticate nu fac decât să reflecte în materia pensiilor de serviciu opțiunea legiuitorului în materia retribuirii judecătorilor, care se realizează prin acordarea unei indemnizații de încadrare brute lunare și a sporurilor prevăzute de lege. Prin urmare, faptul că noua reglementare defalcă veniturile brute în indemnizația de încadrare brută lunară și sporuri nu poate genera prin ea însăși o discriminare în cadrul beneficiarilor pensiei de serviciu, modul de calcul al fiecărei pensii individuale revenind în competența autorității administrative, respectiv a instanței judecătorești investite cu verificarea legalității și temeiniciei deciziei de pensionare.

21. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Lucia Carailăanu în Dosarul nr. 1.316/85/2016 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și constată că prevederile art. 82 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 10 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 660

din 29 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) ultima teză și ale art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 82 alin. (5) ultima teză și ale art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Nicolae Țifrea în Dosarul nr. 1.131/96/2016 al Tribunalului Harghita — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.563D/2017, de Aurel Ștefan Tripa în Dosarul nr. 4.290/108/2016 al Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.714D/2017, precum și de Petre Adrian Podea în Dosarul nr. 3.935/105/2016 al Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.914D/2017.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autorul excepției Aurel Ștefan Tripa, doamna avocat Amina Cor, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent-șef referă asupra cauzei și arată că dezbaterile inițiale au avut loc în ședința publică din 1 octombrie 2019, în prezența autorului excepției Nicolae Țifrea, dată la care Curtea a conexasat cele trei dosare și, având în vedere necesitatea lămuririi suplimentare asupra unor aspecte, în temeiul dispozițiilor art. 58 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, a dispus redeschiderea dezbaterilor pentru data de 29 octombrie 2019.

4. Având cuvântul, avocatul prezent solicită conexarea celor trei dosare cu Dosarul nr. 483D/2017, care are același obiect al criticilor de neconstituționalitate și care are fixat termen de judecată în data de 21 noiembrie 2019.

5. Reprezentantul Ministerului Public nu este de acord cu cererea de amânare întemeiată pe motivul conexării cauzelor.

6. Deliberând, Curtea respinge cererea formulată, președintele arătând că dispunerea conexării unor dosare aflate pe rolul Curții Constituționale nu se poate realiza decât în ședință publică, în condițiile în care respectivele dosare au stabilit același termen de judecată.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului prezent, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, arătând că sancțiunea pierderii dreptului

la pensia de serviciu nu poate fi aplicată retroactiv cu privire la un drept stabilit anterior intrării în vigoare a Legii nr. 118/2014 printr-o decizie de pensionare care nu a fost însă pusă în plată la data emiterii. Susține că Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 28 din 17 octombrie 2016 nu este aplicabilă autorului excepției de neconstituționalitate.

8. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, arătând că autorul excepției nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate. Pe fondul excepției, apreciază că aceasta este neîntemeiată, întrucât textul de lege criticat nu conține elemente de retroactivitate, invocând în acest sens Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 28 din 17 octombrie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 28 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.131/96/2016, **Tribunalul Harghita — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**. Excepția a fost ridicată de Nicolae Țifrea, în calitate de reclamant în cauza care are ca obiect contestația la executare cu privire la o decizie a Casei Județene de Pensii Harghita privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de pensie de serviciu.

10. Prin Sentința civilă nr. 4.476 din 20 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 4.290/108/2016, **Tribunalul Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**. Excepția a fost ridicată de Aurel Ștefan Tripa, în calitate de contestator în cauza care are ca obiect anularea unor decizii ale Casei Județene de Pensii Arad și obligarea intimitei la plata pensiei ce i se cuvine autorului excepției în sistemul public de pensii.

11. Prin Încheierea din 14 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.935/105/2016, **Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) ultima teză și ale art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**. Excepția a fost ridicată de Petre Adrian Podea, în calitate de apelant-reclamant în cauza care are ca obiect obligarea părâtei-intimate, Casa Județeană de Pensii Prahova, la stabilirea pensiei de serviciu și plata acesteia către beneficiar.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul Nicolae Țifrea susține că dispozițiile art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 contravin principiului neretroactivității legii civile, întrucât sancțiunea pierderii dreptului la pensia de serviciu nu poate fi aplicată faptelor de corupție săvârșite anterior modificării

Legii nr. 303/2004 prin Legea nr. 118/2014. Schimbarea cerințelor pentru acordarea pensiei de serviciu „nu ar putea interveni la un moment ulterior condamnării, câtă vreme condamnarea însăși nu atrăgea, în momentul rămânerii ei definitive, pierderea dreptului la pensia de serviciu”. Autorul mai susține că „nu poate fi vorba nici despre efectele unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, câtă vreme legea veche nu prevedea eliminarea dreptului la pensia de serviciu pentru magistrații condamnați definitiv. Dimpotrivă, reglementarea acestei sancțiuni este nouă, iar efectele ei ar trebui să se producă numai pentru viitor.” Invocând raționamentul utilizat de Curtea Constituțională în Decizia nr. 436 din 8 iulie 2014, autorul excepției susține că „infrațiunile de corupție săvârșite anterior modificării Legii nr. 303/2004 reprezintă, din perspectiva conflictului de legi în timp, *facta praeterita*, realizate în întregime înainte de intrarea în vigoare a legii noi și pentru care, dacă s-ar aplica o lege ulterioară, ar însemna să i se atribuie efecte retroactive”. Prin urmare, textul de lege este constituțional doar dacă se aplică faptelor comise după 27 iulie 2014, dată de la care pedeapsa pierderii pensiei de serviciu există în legislația română.

13. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul Aurel Ștefan Tripa susține că dispozițiile art. 832 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 contravin principiului neretroactivității legii civile, întrucât sancțiunea pierderii dreptului la pensia de serviciu nu poate fi aplicată unui drept câștigat printr-o decizie de pensionare definitivă a cărei punere în plată a fost suspendată la cererea beneficiarului. Este de observat că până la apariția Legii nr. 118/2014 nu exista nicio consecință privind pensia de serviciu, indiferent de motivul eliberării din funcție, dacă erau îndeplinite condițiile de fond pentru acordarea pensiei de serviciu, iar în cazul autorului excepției atât pensionarea, cât și săvârșirea faptei, precum și condamnarea sa s-au produs înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 118/2014. Invocând raționamentul utilizat de Curtea Constituțională în Decizia nr. 436 din 8 iulie 2014, autorul excepției susține că textul de lege nu se referă în niciun caz la o condamnare definitivă pentru fapte săvârșite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 118/2014, ci la condamnări pentru fapte săvârșite după această dată. Așa fiind, consideră că nu există nicio justificare pentru a i se aplica alte dispoziții legale în afara celor cuprinse în Legea nr. 303/2004 în forma anterioară modificării prin Legea nr. 118/2014, dispoziții care erau în vigoare atât la data pensionării sale în anul 2009, cât și la data cererii de recalculare și punere în plată a pensiei, respectiv la data de 20 decembrie 2013.

14. Autorul mai arată că, în realitate, eliberarea din funcție s-a produs conform dispozițiilor Legii nr. 303/2004, *ope legis*, la data condamnării definitive, respectiv 17 iunie 2016, dată la care nu era în vigoare Legea nr. 118/2014, care a intrat în vigoare la 27 iulie 2014, iar în aceste împrejurări consideră că simpla neglijență a organelor statului român privind publicarea decretului prezidențial de eliberare din funcție, care s-a realizat abia în data de 31 iulie 2016, nu poate constitui temeiul aplicării abuzive a legii de către Casa Județeană de Pensii Arad. Prin urmare, consideră că se află în situația unui drept câștigat care nu poate fi ignorat, având în vedere dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție și ale art. 6 din Codul civil, care consacră principiul neretroactivității legii civile, legea neputând să dispună și să modifice drepturi câștigate în cazul unei fapte săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare.

15. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul Petre Adrian Podea susține că, în raport cu conținutul normativ al art. 832 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, judecătorul care a comis una dintre infrațiunile enumerate devine nedemn de a i se mai acorda pensia de serviciu. Nedemnitățile are la bază imputabilitatea faptei penale pe care a comis-o, însă această

imputabilitate presupune vinovăția sa, în sensul că a cunoscut dispozițiile legale în vigoare la data comiterii faptei penale și, cu toate acestea, nu și-a conformat conduita, asumându-și riscul pierderii pensiei de serviciu. Ca atare, este nedemn numai judecătorul care a comis una dintre infrațiunile prevăzute de lege după intrarea în vigoare a acesteia, adică de la 27 iulie 2014, când a intrat în vigoare art. 1 din Legea nr. 118/2014, nicidecum judecătorul care a comis faptele anterior acestei date, cum este cazul autorului excepției.

16. În ceea ce privește art. 82 alin. (5) ultima teză din Legea nr. 303/2004, autorul excepției susține că sintagma „*eliberarea din funcție din motive neimputabile*” are caracter neprevizibil, neclar și contravine art. 1 alin. (5) din Constituție. În măsura în care Legea nr. 303/2004 nu delimitează cazurile în care eliberarea din funcție se realizează din motive imputabile sau neimputabile, în cazul condamnării, „posibilitatea eliberării/menținerii în funcție conduce la ideea că motivele pot fi considerate atât imputabile cât și neimputabile”. Pentru a evita multiplele interpretări, legiuitorul ar fi trebuit să definească sintagma „motive imputabile” sau să indice în mod distinct cazurile de eliberare din funcție întemeiate pe acest criteriu, fără a lăsa o marjă de apreciere atât de mare Consiliului Superior al Magistraturii. Mai mult, beneficiarul dreptului la pensie de serviciu nu este în măsură să își conformeze conduita prescripției legale, neștiind dacă, de exemplu, în caz de demisie sau transfer în altă funcție, aceste motive de eliberare din funcția de judecător îi sunt sau nu imputabile.

17. **Tribunalul Harghita — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. **Tribunalul Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că autorul excepției a fost eliberat din funcție ca urmare a unei condamnări definitive, după intrarea în vigoare a Legii nr. 118/2014, astfel că acesta nu poate fi beneficiarul pensiei de serviciu, așa cum prevede art. 832 alin. (1) și (2) din Legea nr. 303/2004, cu modificările și completările ulterioare. Calitatea de judecător nu încetează la data condamnării definitive, ci la data publicării decretului de eliberare din funcție. Prin urmare, în ceea ce privește aplicarea legii în timp, instanța reține că nu poate fi vorba despre aplicarea retroactivă a Legii nr. 118/2014, ci despre aplicarea acesteia la situațiile în curs, cum este și situația contestatorului, care a săvârșit infrațiunea și a fost condamnat definitiv pentru aceasta, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 118/2014, dar a fost eliberat din funcția de judecător după intrarea în vigoare a acestei legi care îi interzice dreptul la pensie de serviciu. În acest caz este incident principiul aplicării imediate a legii noi situațiilor în curs de desfășurare.

19. **Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, dispozițiile art. 832 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 se aplică, asemenea oricărui act normativ, în termen de 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, conform art. 78 din Constituție, în vreme ce dispozițiile art. 82 alin. (5) ultima teză din Legea nr. 303/2004 respectă pe deplin normele de tehnică legislativă referitoare la calitatea normei juridice.

20. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

21. **Guvernul**, în Dosarul nr. 2.714D/2017, apreciază că nu se poate reține neconstituționalitatea în sine a prevederii legale criticate. Astfel, condamnarea unui magistrat pentru una dintre infrațiunile enumerate la art. 832 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 reprezintă o rațiune și o cauză suficient de puternice pentru a justifica, în sensul celor reținute de Curtea

Constituțională în considerentele Deciziei nr. 871 din 25 iunie 2010, eliminarea beneficiului pensiei de serviciu. Încasarea pensiei de serviciu are ca premisă esențială desfășurarea activității cu corectitudine, probitate și bună-credință, iar neîndeplinirea acestei premise atrage și pierderea beneficiilor aferente. Este imoral ca persoane ce au avut calitate de magistrat și au fost condamnate pentru săvârșirea unor infracțiuni de corupție să poată beneficia de pensie de serviciu, abaterile de la exercitarea cu bună-credință a funcției trebuie sancționate, iar nu recompensate, prin acordarea unui beneficiu cum este pensia de serviciu; aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.

22. Pierderea beneficiului pensiei de serviciu în condițiile textului de lege criticat — care ține de materia asigurărilor sociale — nu poate fi echivalată unei pedepse, nefiind cuprinsă în rândul celor enumerate limitativ de dispozițiile Codului penal; scopul legitim urmărit prin instituirea măsurii legislative criticate este asigurarea bunei funcționări a sistemului judiciar și a credibilității și integrității profesiei de magistrat, dispozițiile criticate respectând principiul accesibilității și previzibilității legii. Măsura respectiva privește numai partea reprezentând diferența dintre cuantumul pensiei de serviciu și pensia în sistemul public, iar nu întregul drept la pensie al magistratului. Invocă, în acest sens, decizia de inadmisibilitate din 18 octombrie 2005, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Banfield împotriva Regatului Unit*.

23. De asemenea, prin Decizia nr. 820 din 9 noiembrie 2006, Curtea Constituțională a reținut ca partea necontributivă a pensiei de serviciu, chiar dacă poate fi încadrată, potrivit interpretării pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat-o art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în noțiunea de „bun”, ea reprezintă totuși, din această perspectivă, un drept câștigat numai cu privire la prestațiile de asigurări sociale realizate până la data intrării în vigoare a noii legi, iar suprimarea acestora pentru viitor nu are semnificația expropriării.

24. În ceea ce privește criticile referitoare la încălcarea prevederilor art. 47 alin. (2) din Constituție, Guvernul amintește că, prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010, Curtea a reținut că „pensia de serviciu a unei categorii profesionale, reglementată printr-o lege specială, are două componente, și anume pensia contributivă și un supliment din partea statului. Partea contributivă a pensiei de serviciu se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, pe când partea care depășește acest cuantum se suportă din bugetul de stat. Acordarea acestui supliment ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, astfel cum este reglementat în art. 47 alin. (2) din Constituție.”

25. Referitor la invocarea de către autorul excepției a dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 alin. (8) privind averea dobândită licit și în art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unui drept sau al unei libertăți fundamentale, Guvernul consideră că acestea nu au aplicabilitate în cauza de față.

26. Referitor la încălcarea principiului nediscriminării apreciază că reglementarea dreptului magistraților la pensia de serviciu se face prin lege, în acord cu prevederile art. 47 alin. (2) din Constituție, legiuitorul având competența de a stabili condițiile și modalitățile în care se realizează acordarea acestui beneficiu. Principiul nediscriminării semnifică aplicarea aceluiași tratament juridic persoanelor aflate în aceeași situație juridică, or, autorul excepției invocă încălcarea acestui principiu între categorii profesionale diferite, care au un statut profesional diferit.

27. În fine, în ceea ce privește critica potrivit căreia textul de lege criticat este constituțional doar în măsura în care acesta ar

urma să se aplice doar faptelor comise de magistrat după data de 27 iulie 2014, data intrării în vigoare a Legii nr. 118/2014, Guvernul o consideră inadmisibilă. Aceasta privește modul de interpretare și aplicare a unor prevederi legale, respectiv problematica aplicării în timp a textului de lege, aspect ce excedează competenței instanței de contencios constituțional. Mai mult, Guvernul arată că, prin raportare la jurisprudența Curții Constituționale, nu se poate reține contrarietatea prevederii cuprinse la art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 cu art. 15 alin. (2) din Constituție. Relevantă în acest sens este Decizia nr. 458 din 2 decembrie 2003, în care Curtea a statuat că „o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare”. Conformându-se dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, textul de lege criticat afectează pensiile speciale doar pe viitor, nu se răsfrânge asupra prestațiilor deja obținute anterior intrării sale în vigoare, care constituie *facta praeterita*. De altfel, chiar și anterior adoptării Legii nr. 118/2014, condamnarea unui magistrat atrăgea pierderea dreptului la pensia de serviciu, deoarece, după data eliberării din funcție, persoana pierdea calitatea de magistrat. Prin urmare, nu se pune în discuție o schimbare a condițiilor pentru plata pensiei de serviciu, legea nouă nu reglementează doar situații noi, ci și situații existente pe care le circumstanțiază și le clarifică.

28. **Avocatul Poporului**, în Dosarul nr. 2.563D/2017, susține că textul de lege nu conține în sine nicio dispoziție cu caracter retroactiv și nici nu rezultă că acesta ar urmări să producă efecte retroactive, textul urmând a-și găsi aplicarea exclusiv de la data intrării în vigoare a Legii nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, astfel cum este prevăzut în art. II al acestei legi.

29. Ținând cont de jurisprudența Curții Constituționale referitoare la pensia de serviciu a magistraților, statutul constituțional al magistraților — „statut dezvoltat prin lege organică, care cuprinde o serie de incompatibilități, interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestor profesii — impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept”, însă rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații este mult mai severă, mai restrictivă, impunând magistraților nu numai o înaltă calificare profesională și o reputație perfectă, dar și obligații și interdicții pe care celelalte categorii de asigurați nu le au. Fiind instituite de către legiuitor în considerarea unui anumit statut special al categoriei profesionale respective, pensiile speciale ale magistraților pot fi eliminate doar dacă magistrații și personalul de specialitate juridică asimilat au fost condamnați definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.

30. Interdicția stabilită prin dispoziția legală criticată este de strictă interpretare și aplicare, ea reprezentând o măsură necesară pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor în magistratură și pentru prevenirea și combaterea corupției, măsură ce are ca scop garantarea exercitării cu imparțialitate a funcției de judecător și procuror, precum și conferirea unei autorități morale de necontestat persoanelor care exercită astfel de funcții.

31. Cât privește critica de neconstituționalitate a art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004, prin raportare la art. 53 din

Constituție, referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, Avocatul Poporului susține că norma constituțională nu este aplicabilă, deoarece dispozițiile legii criticate nu restrâng dreptul la pensie, ca drept fundamental prevăzut la art. 47 alin. (2) din Constituție, ci prevăd lipsirea beneficiului pensiilor de serviciu în cazul condamnării definitive ori dacă s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Acestor persoane, după sistarea pensiei speciale, li se acordă pensia în sistemul public, în condițiile legii. Or, legiuitorul este în măsură să acorde, să modifice sau să suprimă pensia de serviciu, dar, evident, cu respectarea și a celorlalte prevederi sau principii constituționale.

32. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere al Avocatului Poporului și al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

33. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

34. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actelor de sesizare a Curții, dispozițiile art. 82 alin. (5) teza a doua și ale art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare. În realitate, analizând dispozițiile legale și critica de neconstituționalitate formulată, Curtea reține că obiect al excepției îl constituie dispozițiile art. 82 alin. (5) ultima teză și ale art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004, care au următorul conținut:

— Art. 82 alin. (5) ultima teză: „(5) Persoanele care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la alin. (1) și (3) în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție ori, după caz, cu salariul de bază brut lunar și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. *De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile.*”;

— Art. 83² alin. (1): „(1) *Nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art. 82 și 83¹ și de indemnizația prevăzută la art. 81 judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor care, chiar ulterior eliberării din funcție, au fost condamnați definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.*”

35. Dispozițiile art. 83² alin. (1) au fost introduse în lege prin art. I din Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 24 iulie 2014. Curtea observă că prevederile criticate au fost modificate prin art. I pct. 144 din Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în prezent având următorul cuprins: „(1) *Nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art. 82 și 83¹ și de indemnizația prevăzută la art. 81 judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor care, chiar ulterior eliberării din funcție, au fost condamnați definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, precum și una din infracțiunile cuprinse în titlul IV din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare, «Infracțiuni contra înfăptuirii justiției» săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii*”. Având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a statuat că sintagma „în vigoare”, din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea este competentă să analizeze prevederile criticate, întrucât acestea continuă să producă efecte juridice în cauza dedusă judecării.

36. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) care consacră principiul legalității, ale art. 15 alin. (2) referitoare la principiul neretroactivității legii civile, ale art. 44 privind dreptul de proprietate și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

37. Cu privire la situația de fapt existentă în cazul celor trei magistrați, autori ai excepției de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele: (i) faptele pentru care autorii excepției de neconstituționalitate au fost condamnați au fost săvârșite anterior datei de 27 iulie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 118/2014), înainte de eliberarea lor din funcție, deci în exercitarea atribuțiilor de serviciu; (ii) cu privire la modul de pensionare: în cazul domnului *Nicolae Tîfrea*, acesta a fost eliberat din funcția de procuror, în temeiul art. 65 alin. (1) lit. b) din lege, beneficiind de pensie de serviciu începând cu data de 7 iulie 2011, data publicării decretului de eliberare din funcție; ulterior, la data de 10 decembrie 2014, a fost pronunțată hotărârea penală de condamnare, care a atras pierderea dreptului la pensia de serviciu; în cazul domnului *Aurel Ștefan Tripa*, în temeiul art. 65 alin. (1) lit. f) din lege, condamnarea dispusă prin hotărâre definitivă a constituit cauza de eliberare din funcția de judecător, decretul Președintelui României prin care a fost eliberat din funcție fiind publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data de 31 iulie 2014; pierderea calității de judecător a împiedicat nașterea dreptului acestuia la pensia de serviciu; în cazul domnului *Petre Adrian Podea*, în temeiul art. 65 alin. (1) lit. f) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004, condamnarea dispusă prin hotărâre definitivă a constituit cauza de eliberare din funcția de judecător, decretul Președintelui României prin care a fost eliberat din funcție fiind publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data de 8 ianuarie 2015; anterior, la data de 3 septembrie 2013, Casa Județeană de Pensii Prahova îi stabilise dreptul la pensia de serviciu de pe funcția de judecător, drept care nu a fost pus în plată la cererea beneficiarului; (iii) în toate situațiile, actele administrative prin care s-au dispus sancțiunile civile au fost emise în temeiul legii în vigoare la momentul emiterii, respectiv art. 83² din Legea

nr. 303/2004, pensia fiecăruia fiind stabilită în condițiile sistemului public de pensii.

38. Examinând excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 82 alin. (5) ultima teză din Legea nr. 303/2004, Curtea observă că, potrivit art. 82 alin. (5) prima teză, sfera de incidență a normei criticate este categoria persoanelor care îndeplinesc condițiile de vechime în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, *dar care la data pensionării au o altă ocupație* decât cea în care au acumulat vechimea. Acestei categorii de persoane legea îi recunoaște în mod expres dreptul de a se pensiona și de a beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, stipulând că acest beneficiu se acordă numai persoanelor eliberate din funcție „*din motive neimputabile*”, sintagmă criticată de unul dintre autorii excepției în prezenta cauză.

39. Analizând însă situația autorilor excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că niciunul dintre aceștia nu se află în ipoteza de incidență a normei criticate, întrucât, după eliberarea din funcția de judecător sau de procuror, la data pensionării niciunul nu a avut o altă ocupație. Așa fiind, în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate nu sunt aplicabile dispozițiile art. 82 alin. (5), care prevăd dreptul la pensie de serviciu al persoanelor care la data pensionării au o altă ocupație decât cea de magistrat.

40. Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căreia „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia*”, Curtea constată că textul de lege criticat nu are incidență în cauza dedusă judecării instanței în fața căreia a fost invocată excepția de neconstituționalitate, astfel că o eventuală soluție de admitere a criticilor formulate nu ar avea nicio înrâurire asupra soluționării cauzei respective. Prin urmare, Curtea reține că excepția cu un atare obiect nu îndeplinește condiția de admisibilitate a legăturii cu cauza, astfel că urmează a o respinge, în temeiul art. 29 alin. (1) și (5) din Legea nr. 47/1992, ca **inadmisibilă**.

41. Cu privire la criticile de neconstituționalitate referitoare la art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004, Curtea constată că funcția de judecător este o funcție publică al cărei statut profesional este consacrat de art. 125 din Constituție. Potrivit alin. (1) al acestui articol, „*judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, în condițiile legii*”. Numirea în funcție se realizează în temeiul art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 303/2004, potrivit căreia „*Judecătorii și procurorii care au promovat examenul de capacitate sunt numiți de Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii*”, care se face „*în cel mult 30 de zile de la data validării examenului de capacitate*”, sau în temeiul art. 33 alin. (3) din aceeași lege, potrivit căreia „*În termen de cel mult 30 de zile de la data validării concursului prevăzut la alin. (1), Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui României numirea în funcția de judecător sau, după caz, de procuror a candidaților admiși*”. Conform art. 31 alin. (3) și art. 33 alin. (11) din Legea nr. 303/2004, Președintele României nu poate refuza numirea în funcție a judecătorilor propuși pentru numire.

42. Actul de numire este decretul Președintelui României, emis în condițiile art. 100 alin. (1) din Constituție, potrivit căreia „*În exercitarea atribuțiilor sale, Președintele României emite decrete care se publică în Monitorul Oficial al României. Nepublicarea atrage inexistența decretului*”. De la data publicării decretului, persoana numită dobândește calitatea de judecător

sau procuror și îi sunt aplicabile toate dispozițiile constituționale și legale referitoare la drepturi, obligații, incompatibilități și interdicții. Dispozițiile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 prevăd că „*judecătorii inamovibili pot fi mutați prin transfer, delegare, detașare sau promovare, numai cu acordul lor, și pot fi suspendați sau eliberați din funcție în condițiile prevăzute de prezenta lege*”, iar art. 3 alin. (2) prevede că „*Procurorii care se bucură de stabilitate pot fi mutați prin transfer, detașare sau promovare, numai cu acordul lor. Ei pot fi delegați, suspendați sau eliberați din funcție în condițiile prevăzute de prezenta lege*”.

43. Persoana care ocupă funcția de judecător o poate exercita, în condițiile legii, până la data eliberării sale din funcție. În temeiul art. 65 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, judecătorul sau procurorul este eliberat din funcție în următoarele cazuri: demisie; **pensionare**; transfer într-o altă funcție; incapacitate profesională, ca sancțiune disciplinară; **condamnarea, amânarea aplicării pedepsei și renunțarea la aplicarea pedepsei, dispuse printr-o hotărâre definitivă**, precum și renunțarea la urmărirea penală, confirmată de judecătorul de cameră preliminară, pentru o infracțiune prin care se aduce atingere prestigiului profesiei; încălcarea dispozițiilor art. 7 (judecătorii nu pot fi lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai vreunui serviciu de informații); neprezentarea, în mod nejustificat, la expertiza de specialitate (în vederea constatării unei boli psihice), până la împlinirea duratei suspendării din funcție dispuse potrivit art. 64 alin. (4); neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a) (are cetățenia română, domiciliul în România și capacitate deplină de exercițiu) și e) (este aptă, din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției) ori a condiției privind lipsa cazierului fiscal, dacă în acest ultim caz se apreciază că nu se impune menținerea în funcție; nepromovarea examenului prevăzut la art. 26 (examenul de capacitate). Potrivit art. 65 alin. (2), eliberarea din funcție a judecătorului sau a procurorului se dispune prin decret al Președintelui României, la propunerea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii sau, după caz, a Secției pentru procurori.

44. În condițiile stabilite de dispozițiile art. 82—85 din aceeași lege, judecătorii și procurorii au dreptul la pensie de serviciu. Potrivit art. 85 alin. (3) din lege, „*Cererile de pensionare formulate de judecătorii și procurorii în activitate pentru acordarea pensiei de serviciu prevăzute de prezenta lege se depun la casa teritorială de pensii competentă. Plata pensiei se face de la data prevăzută în decretul Președintelui României ca fiind cea a eliberării din funcție sau, în cazul lipsei unei astfel de date, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a decretului Președintelui României de eliberare din funcție*”. Analizând prevederile art. 82 alin. (1) și (2) din Legea nr. 303/2004, Curtea reține că legiuitorul a instituit posibilitatea ca judecătorii și procurorii să se pensioneze la cerere, la împlinirea vârstei de 60 de ani sau înainte de această dată, beneficiind de pensia de serviciu, dacă au o vechime în aceste funcții de cel puțin 25 de ani. Legiuitorul a prevăzut, la alin. (3) al art. 82 din Legea nr. 303/2004, o derogare de la această regulă, constând în acordarea pensiei de serviciu și judecătorilor și procurorilor care au împlinit 60 de ani și au o vechime în magistratură cuprinsă între 20 și 25 de ani, în acest caz quantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) al art. 82, pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală în magistratură. De asemenea, în temeiul art. 83¹ din lege, legiuitorul a prevăzut că judecătorii și procurorii pot fi pensionați anticipat, cu reducerea vârstei de pensionare prevăzute de lege cu până la 5 ani, în cazul în care depășesc vechimea în magistratură prevăzută la art. 82 alin. (1) cu cel puțin 5 ani.

45. Cu privire la pensia de serviciu, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că aceasta se acordă unor categorii socioprofessionale supuse unui statut special, respectiv persoanelor care în virtutea profesiei, meseriei, ocupației sau calificării își formează o carieră profesională în acel domeniu de activitate și sunt nevoite să se supună unor exigențe inerente carierei profesionale asumate atât pe plan profesional, cât și personal (a se vedea Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 2 martie 2016). Pe de altă parte, în considerarea situației specifice a unor categorii socioprofessionale, legiuitorul poate institui tratamente juridice diferențiate atât prin condiții și criterii de acordare derogatorii, cât și printr-un mod de calcul și cuantum diferite ale pensiilor (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, Decizia nr. 455 din 30 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 22 iunie 2006, sau Decizia nr. 119 din 15 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 16 aprilie 2007).

46. Jurisprudența Curții Constituționale în materie a statuat că aceasta a fost instituită în vederea stimulării stabilității în serviciu și formării unei cariere în magistratură. Conform reglementărilor legale, pensia de serviciu se acordă la împlinirea vârstei de pensionare numai magistraților care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani numai în magistratură. Instituirea pensiei de serviciu pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații. Astfel, acest statut special stabilit de Parlament prin lege este mult mai sever, mai restrictiv, impunând magistraților obligații și interdicții pe care celelalte categorii de asigurați nu le au. Într-adevăr acestora le sunt interzise activități ce le-ar putea aduce venituri suplimentare, care să le asigure posibilitatea efectivă de a-și crea o situație materială de natură să le ofere după pensionare menținerea unui nivel de viață cât mai apropiat de cel avut în timpul activității (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000).

47. Dispozițiile art. 83² din lege, criticate în prezenta cauză, prevăd că nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art. 82 și 83¹ judecătorii care, chiar ulterior eliberării din funcție, au fost condamnați definitiv ori în cazul cărora s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție, aceste persoane urmând a beneficia de pensie în sistemul public, în condițiile legii.

48. Norma legală prezintă două ipoteze de aplicare. *Într-o primă ipoteză, respectiv condamnarea intervine în timpul în care persoana deține calitatea de judecător, așa cum s-a arătat în prealabil, condamnarea și amânarea aplicării pedepsei dispuse printr-o hotărâre definitivă constituie chiar cauze de eliberare din funcția de judecător [art. 65 alin. (1) lit. f) din lege], astfel încât pierderea calității de judecător împiedică nașterea dreptului la pensia de serviciu.* De remarcat este însă faptul că, spre deosebire de cauza de eliberare din funcție care survine indiferent de natura infracțiunii comise, consecința în planul drepturilor de pensie este limitată la condamnarea judecătorului pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea.

49. În schimb, în ipoteza în care condamnarea a survenit după încetarea funcției de judecător prin pensionare, efectul

juridic al hotărârii de condamnare cu privire la beneficiul pensiei de serviciu se produce imediat, respectiv **judecătorul pierde beneficiul pensiei de serviciu** (născut la data eliberării din funcție) începând cu data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. Sub aspectul incidenței temporale a normei care reglementează sancțiunea cu privire la dreptul la pensie de serviciu, singura condiție impusă de legiuitor este aceea ca infracțiunea pentru care a fost condamnat judecătorul să fi fost săvârșită înainte de eliberarea sa din funcție, deci în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

50. Analizând conținutul normativ al dispozițiilor criticate, Curtea reține că art. 83² alin. (1) din lege reglementează consecințele juridice în planul carierei profesionale, respectiv sancțiunile civile aplicate ca urmare a pronunțării unei hotărâri judecătorești de condamnare sau de amânare a aplicării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de ipoteza normei.

51. Potrivit art. 173 din Codul penal, precum și celor reținute prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, paragraful 47, în sensul că art. 1 alin. (1) din Codul penal stabilește că legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni, motiv pentru care în absența unei incriminări nu se poate vorbi despre o lege penală, Curtea observă că în conținutul normativ al dispozițiilor criticate nu sunt incriminate fapte care constituie infracțiuni, ci consecințele juridice pe care o condamnare penală le are în sfera statutului profesional al judecătorului. De asemenea, Curtea reține că, potrivit art. 1 coroborat cu art. 3 și 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, legea contravențională apără valorile sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală, iar actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea, sancțiune care poate fi principală ori complementară. Având în vedere aceste considerente, Curtea constată că prevederile art. 83² din Legea nr. 303/2004 nu se circumscriu noțiunii de „lege penală sau contravențională”, pentru ca acestea să constituie o excepție de la aplicarea principiului neretroactivității prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție.

52. În lumina celor expuse, Curtea reține că legiuitorul, în limitele marjei de apreciere de care se bucură, este liber să impună reguli privind statutul juridic al profesiei de judecător, inclusiv să modifice, să completeze sau să abroge condiții ce țin de încetarea calității de judecător. Cu toate acestea, criteriile avute în vedere de noua reglementare trebuie să se supună, asemenea oricărei legi, exigențelor impuse de principiul neretroactivității legii civile, întrucât, potrivit art. 15 alin. (2) teza întâi din Constituție, „*Legea dispune numai pentru viitor [...]*”. De aceea, legiuitorul este obligat ca, în activitatea de legiferare, să respecte principiul neretroactivității legii (cu singura excepție permisă, cea a legii penale sau contravenționale mai favorabile). La nivel infraconstituțional, principiul neretroactivității legii civile este prevăzut de art. 6 din Codul civil, cu denumirea marginală „*Aplicarea în timp a legii civile*”. Totodată, art. 3 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, cuprinde dispoziții referitoare la soluționarea conflictului de legi în timp, potrivit cărora „*Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor*”.

53. Faptele pentru care autorii excepției de neconstituționalitate au fost condamnați au fost săvârșite anterior datei de 27 iulie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 118/2014), înainte de eliberarea lor din funcție, deci în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Problema supusă controlului vizează, în primul rând, modul de interpretare și aplicare a legii, atribuit care, prin excelență, ține de resortul instanțelor de drept comun, întrucât existența ori inexistența unui caz de împiedicare a nașterii dreptului la pensia de serviciu sau de pierdere a acestui drept se întemeiază, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004, pe criteriile care pot fi cu ușurință identificate de autoritățile competente. Cu toate acestea, ținând seama, pe de o parte, de faptul că principiul neretroactivității legii civile, deși este indisolubil legat de procesul de interpretare și de aplicare a legii, are consacrare constituțională expresă, astfel că reprezintă un reper concret în controlul de constituționalitate, precum și, pe de altă parte, de faptul că modul de redactare a normei este susceptibil de mai multe interpretări, Curtea urmează să analizeze, din perspectiva conflictului de legi în timp, posibilele neajunsuri care sunt de natură a afecta principiul constituțional al aplicării pentru viitor a legii civile. De altfel, instanța de contencios constituțional a statuat în jurisprudența sa că va interveni „atunci când cel chemat să spună dreptul este încătușat de lege prin imposibilitatea de a respecta o normă constituțională” (a se vedea Decizia nr. 148 din 18 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 270 din 11 aprilie 2014).

54. Este fără îndoială că, de la data intrării în vigoare, norma referitoare la împiedicarea nașterii dreptului la pensia de serviciu sau la pierderea acestui drept se aplică tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul ei. Altfel spus, împrejurarea că unui judecător sau procuror care primește o condamnare, în condițiile legii, pentru o infracțiune săvârșită după intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004, criticate în prezenta cauză, îi încetează calitatea profesională și, implicit, nu beneficiază de pensie de serviciu nu este de natură a afecta vreun drept fundamental al persoanei în cauză, întrucât simpla expectativă/vocație pe care acesta o are trebuie să se supună regulilor noi instituite, reguli care îi sunt deplin cunoscute la data săvârșirii faptei.

55. Alta este situația în care judecătorul sau procurorul este sancționat penal pentru o faptă comisă anterior apariției normei criticate. Deși legea nouă poate dispune cu privire la consecințe și efecte nerealizate susceptibile de executare continuă/sucesivă, ea nu va putea reglementa cu privire la faptele care, înainte de intrarea ei în vigoare, au dat naștere sau, după caz, au modificat sau au stins o situație juridică ori cu privire la efectele pe care acea situație juridică le-a produs înainte de aceeași dată. Prin urmare, abaterea de la norma penală săvârșită în perioada anterioară intrării în vigoare a normei instituite de art. 83² din Legea nr. 303/2004 (27 iulie 2014) reprezintă, sub aspectul conflictului de legi civile în timp, *facta praeterita*, realizată înainte de intrarea în vigoare a legii noi și pentru care, dacă i s-ar aplica legea ulterioară, ar însemna ca acesteia din urmă să i se atribuie efect retroactiv. Așadar, din perspectiva legii civile, constituie un fapt complet realizat care nu poate produce alte consecințe juridice în afara celor expres prevăzute de normele în vigoare la acea dată. În absența unor astfel de norme, reglementarea ulterioară a unor efecte cu conținut prohibitiv capătă semnificația încălcării principiului neretroactivității legii civile, conduita legiuitorului înfrângând și cerința previzibilității normei juridice (a se vedea în acest sens Decizia nr. 436 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 14 iulie 2014, sau Decizia nr. 680

din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2017).

56. În concluzie, dacă legea creează o situație juridică nouă, ea nu are voie să prevadă că noua situație s-a născut din fapte anterioare intrării sale în vigoare. Cu alte cuvinte, săvârșirea unor fapte penale nu poate produce decât acele efecte juridice prevăzute de legea în vigoare la data comiterii lor (în cazul de față, dacă fapta a fost comisă anterior datei de 27 iulie 2014, condamnarea poate constitui temei pentru eliberarea din funcția de judecător sau de procuror, iar nu și temei pentru pierderea pensiei de serviciu).

57. Așa fiind, Curtea reține că textul de lege criticat este în acord cu principiul neretroactivității legii civile dacă sancțiunea de drept civil este aplicabilă exclusiv raporturilor juridice născute ulterior intrării în vigoare a acesteia. Rezultă, așadar, că, sub aspect material, temeiul juridic al pierderii beneficiului dreptului la pensia de serviciu îl va constitui întotdeauna reglementarea legală în vigoare la data nașterii raportului juridic, respectiv data săvârșirii faptei penale, schimbarea ulterioară a condițiilor legale sau a condițiilor de acordare a pensiei de serviciu neavând nicio influență/înfrâurire asupra existenței acesteia. Prin urmare, revine instanțelor judecătorești în fața cărora au fost deduse controlului actele administrative prin care s-au dispus efectele în plan civil ale unei hotărâri judecătorești de condamnare penală să verifice temeinicia și legalitatea acestora prin raportare la legea civilă aplicabilă sub aspect material.

58. În concluzie, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004 raportată la art. 15 alin. (2) din Constituție este neîntemeiată, dispozițiile criticate având o incidență limitată la câmpul lor temporal de acțiune, cu respectarea principiului neretroactivității legii civile.

59. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia dispozițiile art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 contravin dreptului de proprietate privată, întrucât sancțiunea pierderii dreptului la pensia de serviciu nu poate fi aplicată unui drept câștigat printr-o decizie de pensionare definitivă a cărei punere în plată a fost suspendată la cererea beneficiarului, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată. Pensia de serviciu se acordă unor categorii socio-profesionale supuse unui statut special, respectiv persoanelor care își formează o carieră profesională într-un anumit domeniu și care sunt nevoite să se supună unor exigențe inerente carierei profesionale asumate atât pe plan profesional, cât și personal. Aceasta a fost instituită în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații. Una dintre rigorile impuse de lege este aceea privind buna reputație de care magistrații trebuie să se bucure în societate, reputație care trebuie să fie clădită, printre altele, pe profesionalism, integritate și lipsa antecedentelor penale. Acestea constituie premisele imparțialității judecătorilor, care „trebuie să ia decizii fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare” [art. 2 alin. (3) din Legea nr. 303/2004] și a procurorilor, care „reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept” [art. 131 alin. (1) din Constituție], ambele categorii de magistratură fiind obligate ca, „*prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare*” [art. 4 alin. (1) din Legea nr. 303/2004].

60. Or, condamnarea definitivă a judecătorului sau a procurorului pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție, așază persoana respectivă în afara rigorilor impuse de statutul de

magistrat, excluzând-o în mod justificat de la drepturile și beneficiile inerente acestui statut. Sub acest aspect, legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale convenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și quantumul lor valoric, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile. Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că este la aprecierea legiuitorului reglementarea condițiilor și criteriilor necesar a fi îndeplinite pentru a beneficia de o categorie de pensie sau alta, cu condiția de a nu încălca exigențele constituționale și de a respecta o condiție de rezonabilitate în stabilirea condițiilor de pensionare — *est modus in rebus* (a se vedea în acest sens Decizia nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, și Decizia nr. 680 din 26 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 9 august 2012).

61. Așa fiind, opțiunea legiuitorului de a refuza beneficiul pensiei de serviciu magistraților care în perioada exercitării funcției au săvârșit abateri de la legea penală pentru care au fost condamnați chiar ulterior eliberării din funcție, coroborată cu recunoașterea dreptului la pensie în sistemul public, în condițiile legii, se plasează în marja de apreciere de care acesta dispune în temeiul art. 61 din Constituție, soluția legislativă adoptată respectând în mod obiectiv și rezonabil dreptul de proprietate al fostului magistrat cu privire la sumele plătite în regimul contributiv al sistemului public de pensii.

62. În fine, având în vedere argumentele prezentate mai sus, întrucât nu s-a reținut afectarea niciunui drept fundamental invocat, Curtea apreciază că dispozițiile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți nu sunt incidente în cauză.

63. Cu privire la incidența Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 28 din 17 octombrie 2016 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, invocată de reprezentatul

Ministerului Public, instanța constituțională observă că Înalta Curte a apreciat că sesizarea formulată nu îndeplinește condiția de admisibilitate referitoare la „*ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei*” și a respins-o ca inadmisibilă. În motivare s-a reținut astfel: „contestatorul [...] se află în situația în care, la momentul solicitării beneficiului pensiei de serviciu, nu a putut justifica eliberarea sa din funcție din motive neimputabile, fiind condamnat penal cât timp se afla în exercițiul funcției de judecător, **fiindu-i, așadar, aplicabile prevederile art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În aceste condiții, se constată că **soluționarea pe fond a cauzei nu depinde de dezlegarea chestiunii de drept privind interpretarea dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât ipoteza reglementată de această normă legală nu se regăsește în cauza dedusă judecării” (paragrafele 61—62).

64. Analizând, însă, situația contestatorului din cauza în care s-a formulat cererea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 (situație similară cu situația a doi dintre autorii excepției de neconstituționalitate din dosarele aflate pe rolul Curții Constituționale), Curtea reține că acesta nu se afla în ipoteza de incidență a normei art. 82 alin. (5), întrucât el a fost eliberat din funcția de judecător și s-a pensionat de pe poziția de judecător. Așa fiind, în cauză nu erau incidente dispozițiile art. 82 alin. (5) care prevăd dreptul la pensia de serviciu al persoanelor care la data pensionării au o altă ocupație decât cea de magistrat, condiționat de motivele neimputabile eliberării din funcția de magistrat. Pentru aceste motive, având în vedere sfera diferită de incidență a celor două norme, art. 82 alin. (5), respectiv art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004, Curtea apreciază că raționamentul care a stat la baza pronunțării Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 28 din 17 octombrie 2016 nu poate fi însușit de instanța constituțională.

65. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) ultima teză din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Petre Adrian Podea în Dosarul nr. 3.935/105/2016 al Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicolae Țifrea în Dosarul nr. 1.131/96/2016 al Tribunalului Harghita — Secția civilă, de Aurel Ștefan Tripa în Dosarul nr. 4.290/108/2016 al Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, precum și de Petre Adrian Podea în Dosarul nr. 3.935/105/2016 al Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 83² din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Harghita — Secția civilă, Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, precum și Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 octombrie 2019.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

pentru eliberarea domnului Laurențiu-Florian Coca din funcția de secretar de stat al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989

În temeiul art. 29, al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, și al art. 5 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 563/2014 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989, republicată, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Laurențiu-Florian Coca se eliberează din funcția de secretar de stat al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989.

Art. 2. — Începând cu data prevăzută la art. 1, domnul Octav Bjoza, subsecretar de stat, exercită atribuțiile secretarului de stat al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989 până la numirea conducătorului instituției, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 18 noiembrie 2019.
Nr. 429.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

pentru desemnarea domnului Ionel Dancă, șeful Cancelariei Prim-Ministrului, cu rang de ministru, în calitate de coordonator național al Comitetului interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.)

În temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Ionel Dancă, șeful Cancelariei Prim-Ministrului, cu rang de ministru, se desemnează în calitate de coordonator național al Comitetului interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.).

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 19 noiembrie 2019.
Nr. 430.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar,
de către domnul Petre Neacșa a funcției publice temporar
vacante din categoria înalților funcționari publici
de secretar general al Ministerului Transporturilor**

În temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii, încetează exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Petre Neacșa a funcției publice temporar vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Transporturilor.

(2) Domnul Petre Neacșa predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 19 noiembrie 2019.
Nr. 431.

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

SERVICIUL DE INFORMAȚII EXTERNE

ORDIN

**privind conferirea Semnului onorific *În Serviciul Patriei* unor ofițeri
din Serviciul de Informații Externe**

În temeiul prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (1) și art. 4 alin. (1) lit. e) și alin. (2) din Legea nr. 573/2004 privind Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru ofițeri, funcționari publici cu statut special, cu grade profesionale echivalente cu gradele de ofițeri, și preoți militari, cu modificările și completările ulterioare,

directorul Serviciului de Informații Externe emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data de 1 decembrie 2019 se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 15 ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, pentru rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională, ofițerilor prevăzuți în anexa nr. 1.

Art. 2. — La data de 1 decembrie 2019 se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 20 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, pentru rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională, ofițerilor prevăzuți în anexa nr. 2.

Art. 3. — La data de 1 decembrie 2019 se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 25 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, pentru rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională, ofițerilor prevăzuți în anexa nr. 3.

Art. 4. — Anexele nr. 1—3¹⁾ fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul Serviciului de Informații Externe,
Gabriel Vlase

București, 11 noiembrie 2019.
Nr. 299.

¹⁾ Anexele nr. 1—3 conțin informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

SERVICIUL DE INFORMAȚII EXTERNE

ORDIN
**privind conferirea Semnului onorific *În Serviciul Patriei* unor subofițeri
din Serviciul de Informații Externe**

În temeiul prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (1) și art. 4 alin. (1) lit. e) și alin. (2) din Legea nr. 574/2004 privind Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru maiștri militari, subofițeri, soldați și gradați profesioniști și pentru funcționari publici cu statut special, cu grade profesionale echivalente cu gradele de maiștri militari și subofițeri, cu modificările și completările ulterioare,

directorul Serviciului de Informații Externe emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data de 1 decembrie 2019 se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 15 ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, pentru rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională, subofițerilor prevăzuți în anexa nr. 1.

Art. 2. — La data de 1 decembrie 2019 se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 20 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, pentru rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională, subofițerilor prevăzuți în anexa nr. 2.

Art. 3. — La data de 1 decembrie 2019 se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 25 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, pentru rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională, subofițerilor prevăzuți în anexa nr. 3.

Art. 4. — Anexele nr. 1—3¹⁾ fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul Serviciului de Informații Externe,
Gabriel Vlase

București, 11 noiembrie 2019.
Nr. 300.

¹⁾Anexele nr. 1—3 conțin informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

